

Mit csinál felséged öttől tízig?

Mivel töltöd a szabad idődet? Ezt kérdeztem meg vagy húsz egyetemistától és főiskolástól. Vizsgaidőszak lévén, kérdezősködésre különféle módon reagáltak. Volt, aki örült, mert míg beszélgettünk, abbahagyhatta a tanulást — „csinált” egy kis szabad időt. Más a pokolba kívánt, mert épp vizsga előtti finisben volt. Mégint mások áldoztak néhány percet és fejtegették, hogy szabad idő, mint olyan, nincs is. Van félszabad idő, amikor lenne az embernek valami kötelező teendője, — és mikor nincs? — de ehelyett valami jobbát, kellemesebbet, szórakoztatóbbat csinál. Páran azt vallották, hogy igazi szabad idő a vizsgaidőszakban van. Nem kell százfélé futkosni, napi 6-8 óra tanulás mellett jut idő mozira, színházra, olvasni, sétálni. Valaki azt mondta, akkor van szabad ideje, ha kimoshat, kivasalhat, rendet tehet a szekrényében.

Restancia még tavalyról

Szinte mindnyájan mondták, hogy szabad időben olvasnak. Mit? Attól függ, hogy milyen szakos az illető. Két nyelvcsakos bölcsész hallgató panaszkodta, hogy a kötelező irodalom kívül talán egy könyvet olvasott el egész félévben. Egy szintén nyelvcsakos főiskolás szerint, ha minden kötelezőt elolvasna, akkor egész biztos minuszban lenne az idejével. TTK-s hallgató: Heti egy, de inkább két könyvet olvasok el. Nagyjából tájékozott vagyok a mai magyar és világirodalomban. (Egyébként négyes rendű, tudományos diákkörben nem dolgozik, egyik szakja sem szívügye, annyit foglalkozik az anyaggal, ami a négyeshez elég. Az egyetemi éveket soha vissza nem tértő önművelési alkalomnak tartja. Van színházberlete, jár az egyetlen rendezvényeire.)

Vissza kell térnem a bölcsészekhez. Ötödévesekről mesélték, hogy ebben a félévben olvassák azokat a könyveket, amiket tavaly a világirodalmi szigorlatra nem tudtak befejezni. Igaz, egyszer pótolni kell. De utólik-e valaha magukat?

Úgy hozta a véletlen, hogy a könyvtár folyosóján egy bölcsész- és egy orvosstanhallgatóval egyszerre beszéltem. Amikor a kötelező irodalomról esett szó, az orvosstanhallgató megkockáztatott egy megjegyzést. „Törvényszerű az, hogy a bölcsészeknek csak itt, az egyetemen kerülhet először kezébe a kötelező irodalom nagyrésze?”

És végül egy reálszakos főiskolás fiú: „Esténként elalvás előtt verseket olvasok, vagy egy-egy novellát.” — Hosszabb műre nincs ideje, ebben a félévben el-

Panaszkodnak az oktatók. Panaszkodnak, mert — mint többen mondják — évről évre gyengébb felkészültségű évfolyamok kezdik tanulmányaikát az egyetemen. Panaszkodnak, mert a vizsga eredmények is kedvezőtlen képet mutatnak a hallgatók ismereteiről. Panaszkodnak, mert kevesen látogatják az órákat, a hallgatók, élve jogaikkal, távolmaradnak az előadásokról, gyakran a szemináriumokról is. Fölvetődhet a kérdés, mire fordítják az így nyert szabad időt. Alábbi riportunkban s az ezt követő — reméljük számos — hozzászólásban erre a kérdésre keressük választ. Várjuk az oktatók, a hallgatók és minden illetékes véleménynyilvánítását.

olvasott már vagy hetven szak-könyvet.

Rugóláb nyuszi és társai

Nem a Magilla gorilla showból, csak a főiskola fiúkollegiumának egyik szobájából. Úgy tartják a fiúk, kell a testedzés, sokat járnak le focizni a Libára. Egyikük, azért mert focizni szinte mindig kapható, no, meg gondom képességei miatt is kiérdemelte a „rugóláb nyuszi” címet. Egyébként hobbjá a fodrászkodás. Ó nyírja nem csak a szoba, de a fél kollégium lakójának frizuráját. Nagyon szeret sétálni. Gyakran jár moziba, szívesen olvas verseket. Igencsak ott van a főiskola rendezvényein, a rajz-szakosok klubjának állandó vendége.

A másik szobatárs: Tulajdonképpen a szabad időmben írom a diákköri dolgozatomat is. Ekkor tudom gyűjteni hozzá az anyagot. Egyébként? Sok filmet megnézek, mindig elmegyek a Horváth Mihály utcai képtár és a képcsarnok kiállításaira. Sajnos, kevés szépirodalmat olvasok. Ha valamilyen könyv a kezembe kerül, akkor nem tudom letenni, akkor minden más marad. A krimit nem szeretem. Hülye dolog, ha valakinek azért kell meghalni, hogy én szórakozzam. Másodéves koromtól dolgozom az Állattan Tanszék preparátora mellett. Szeretném megtanulni az állatok kiténésének csinál-bídját. Érdekel, meg jó, ha tudom, — szeretéremfejlesztéshez, — hiszen egyszer majd tanítok — jól jön ez is.

A harmadik szobatárs azt mondta, hogy legjobban a vizsgaidőszakban ér rá. „Etközben annyi tennivaló van. KISS-munka, tudományos diákköri dolgozat, előadások, szemináriumok. Persze nem azt jelenti, hogy akkor csak ez és semmi más. Szívesen járok moziba, az elgondolkodtató filmeket szeretem. A vígjátékot akkor, ha kivagyok és kell a kikapcsolódás.” Őt már régebben is ismertem. Tudom, hogy tudományos diákköri dolgozatait díjazták, hogy színházberlete van, hogy a főiskola, az egyetem szinte minden érdekes rendezvényén ott van, hogy Nép-

kőztársasági ösztöndíjas, minden vizsgaidőszakban jeles rendű, érdeklő a régészetről, ha módja van, ásatásokon is részt vesz. Sokszor feltettük ezt a kérdést, amikor egyetemisták voltunk: Kihaszználjuk-e az egyetem, a

város adta művelődési, szórakozási lehetőségeket? De feltehető ez a kérdés minden egyetemista generációnak. Most is feltettem. Engedtessek meg, hogy azokról most ne írjak, akikkel találkozom filmmúzeumban, vagy az Art Kino előadásain, akik szín-

hába hangversenyre járnak, akik megállítanak az utcán, hogy jöjjenek el az orvosklubba, mert ez meg az lesz, ami nagyon érdekes, akik... és sorolhatnám tovább. De másokról írnom kell!

„Szétfolyik az idő”

„Örülök, ha hazamegyek a kollégiumba. Olyan messze van, én bizony még egyszer nem jövök vissza. Rendkívüli az az esemény, amiért én újból bebeszozom Új-szegedről.”

Egy oktató mesélte, hogy másodéves szemináriumi csoportjából mindössze három hallgató látott életében operát. Jártam egy orvos kollégiumi szobában. Ebben a félévben még egyikőjük sem volt színházban. Miért? Majdnem leszerelték: Hát érdemes? Honnan tudjátok? Mondták! Tavaly mit láttatok? — Semmit.

Mondják — már elég régen voltam — hogy a Collégium Artium előadásain is kevesen vannak. Emlékszem, régen a lépcsőn és az ablakpárkányon is ültünk. Volt eset, hogy be sem tudtunk jutni a Béke-tanterembe.

„Valahogy szétfolyik az időm. Tanulunk, beszélgetünk, aztán meg mosni kell, vasalni, haját berakni, levelet írni, vagy gombot varrni. Tudom, hogy sok mindent kihagyok, de az isten tudja, mindig úgy kifutok az időből.” — Nem tudom, hogy panaszkodot, vagy önmagát jellemezte így egy orvosstanhallgató.

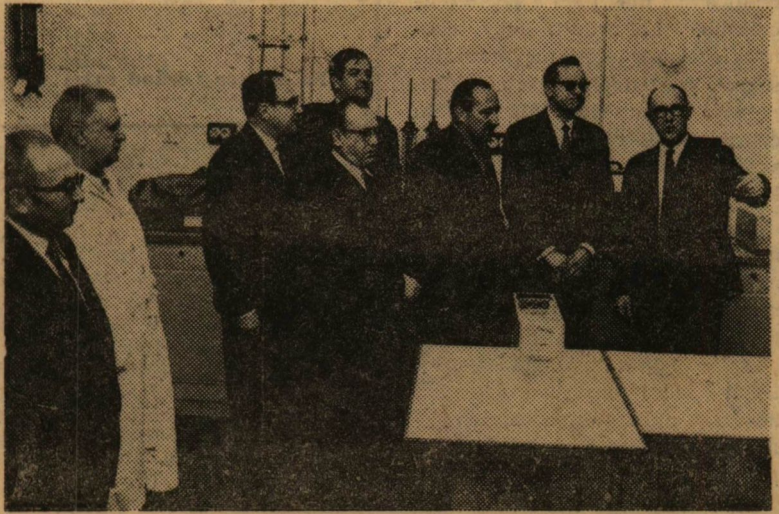
Különböző karokról, több lány mondta el, hogy egyedül nincs kedvük sehová elmenni. Fiúismerősük, vőlegényük nincs. Ritkán mozdulnak ki a kollégiumból. Az estéket otthon töltik, tanulnak, beszélgetnek, kézimunkáznak, TV-t néznek. Akár az egyetemen, akár a főiskolán, de mindenütt több a lány. Ha a lányok így fogják fel a kérdést, akkor tényleg nem maradhat más, mint szép lassan „othonülővé” válni. De miért nem mehetne néhány lány nem egyedül, de barátnőivel együtt művelődni, szórakozni? Volt már erre példa.

„Ha a felsőfokú tanulmányok nem alakítják ki a hallgatókban az önművelés képességét, akkor később már illúzió feltételezni, hogy az magától kjalakul. Márpedig enélkül a képesség nélkül az ember könnyen elszürkül, hamar belemerevedik egyfajta rutinnagatartásba, s mindinkább képtelenné válik arra, hogy a változó körülményekből születő új típusú feladatokkal megbirkózzék. Nyitott igények, dinamikus szellemi erők hiányában még az értelmiségi munkakör sem jelent intellektuális teljesítményt.” (Idézet a JATE hallgatóinak művelődési szokásai című könyv előszavából.) S. N. E.

Szovjet vendégek az orvosegyetemen

A magyar orvostudományi egyetemen tanulmányi munkájának szervezési tapasztalatait, technikai ellátottságát tanulmányozta egy magasrangú szovjet delegáció, amely január közepén kétnapos látogatásra érkezett orvosegyetemre. *SZ. J. Csikin* szovjet egészségügyi miniszterhelyettes, a műszaki együttműködés szovjet albizottságának vezetője, *J. M. Lopuhin* akadémikus, a moszkvai Lomonoszov Egyetem rektora, *J. A. Turin* tervező főmérnök és *V. Ny. Furszov* építész tapasztalatokat gyűjtött a közeljövőben létesítendő moszkvai orvosegyetemi klinika berendezéséhez. A vendégek látogatást tettek a József Attila Tudományegyetem Kibernetikai Intézetében, az orvosegyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján, a Biokémiai Intézetben, az I. sz. Sebészeti, I. sz. Belklinikán, valamint a Gyermekgyógyászati Klinikán.

Képünkön dr. Guba Ferenc professzor a Biokémiai Intézet igazgatója bemutatja az intézetet a szovjet vendégeknek. (Fotó: Ruzsaki Károly.)

az élő szervezetek viselkedésének gépi utánzása; az orvosi diagnosztika, a közegészségügyi feladatok ellátása közben felmerülő számítástechnikai problémák megoldására alkalmas egy-egy programozás kialakítása. Szervesvegyszereink az ember és természeti környezetének (a bioszférának) védelmét tanulmányozzák. A Gyógyszeripari Kutató Intézet és a Kőbányai Gyógyszergyár számára alapanyagokat szintetizálnak. Kiemelkedően fontos témájuk a biológiailag aktív peptidok előállítás, amelyeknek nemzetközileg elismert szakértője dr. Kovács Kálmán professzor. Bekapcsolódik az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság kiemelt petrokémiai kutatási témájába Szerveskémiai Intézetünk, a szerveskatalízis kérdéseinek vizsgálatával; az Általános és Fizikai Kémiai Intézet a szénhidrogének hőhatására történő felbomlása során keletkező olefinek képződésének mechanizmusát kutató tevékenységével. Alkalmazott Kémiai Intézetünk kollektívája összehasonlítja a katalitikus krakkolást a termikus krakkolással s ezek eredményességét vizsgálja az olefinek előállítása szempontjából.

Jelentős feladatok várnak társadalomtudományokkal foglalkozó kutatóinkra is. Sokat vállaltak „A társadalmi tudat alakulása Magyarországon 1945—1970” címmel megjelölt, kormányzinten kiemelt kutatási témában. Társadalmunk rétegződésének mozgató erőit, a munkásosztályt és a parasztság életszínvonalát vizsgálja a Statisztikai Tanszék és a Politikai Gazdaságtan Tanszék. A mai falu társadalmi szerkezetének átalakulásával, a paraszti életmód és tudat változásaival foglalkozik a Néprajzi Tanszék, az Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék és a Tudományos Szocializmus Tanszék. A Neveléstudományi Tanszék a család helyzetének alakulását, az értelmiség jelenlegi helyzetét, a Pszichológiai Tanszék a szocialista munkaerkölcs kérdéseit vizsgálja. A magyar irodalom és művészetek másfél évtizedes fejlődésével, a szomszédos országok magyarságával való kulturális kapcsolatok kérdéseivel foglalkozik az I. és II. Magyar Irodalomtörténeti Tanszék. Az Új- és Legújabbkori Magyar Történeti Tanszék, a Magyar Népközletárság ellen irányuló antikommunista törekvések ideológiai koncepcióit vizsgálja.

— A fent említett kutatási tervek megvalósításához szükséges anyagi és személyi feltételek várhatóan hogyan alakulnak?

Tekintettel arra, hogy a tervezés mostani módja a korábbinál inkább biztosítja a kutatómunka eredményességét és eredményeinek gyakorlati felhasználhatóságát, természetes, hogy a tudományt finanszírozó szervek a jelenlegi átmeneti gazdasági korlátok mellett is fokozottan kívánják támogatni a kiemelt témákban folyó kutatásokat. Ennek a mértékéről azonban csak akkor lehet nyilatkozni, ha az MTA és más tudományos irányítással foglalkozó főhatóságok jóváhagyják a terveinket. A napokban elküldtük hozzájuk egyetemünk terveit, várhatóan egy-két hónapra kerül, míg az ezzel megbízott szakemberekből álló bizottságok véleményüket megformálják, s a tudományos és pénzügyi szakemberek heves csatározásai után kialakítják anyagi, személyi és tárgyi támogatásunk mértékét.

Sz. M.

Doktoravatás

Két részletben avatott doktorokat a József Attila Tudományegyetem január 29-én az egyetem Dugonics téri Aulájában. Dr. Serfőző Lajos, a JATE oktatási rektorhelyettese délelőtt fél 11-kor, majd fél 12-kor 134 végzős joghallgatót, valamint 10 egykori bölcsész és 26 természettudományi kari hallgatót fogadott doktorrá.

Részképzés

A Bölcsészkar első féléves külföldi részlevezéséről hazaérkezett 18 Szovjetunióban és 6 NDK-ban járt hallgató. A második félévre elutazott a Szovjetunióba 22, az NDK-ba 4 bölcsész.

TESTVÉRLAPJAINKBÓL

Vizsgahu-morzsák

A vizsgázó lány csak mondja, mondja, amikor végre befejezi, elismerő szavakat vár.

— Kollegina — szól a tanár — ha a maga logikáját betáplálnák számítógépbe, kiverne a biztosítékot!

Azonos szituáció, ugyanaz a tanár, másik lány.

— Kollegina, nem is tudom, mit mondjak. Az ön állításának még az ellenkezője se igaz.

A vizsgázató tréfás kedvében kijelenti:

— Feldobok egy forintot. Ha írás, akkor megbukik, ha fej, akkor is megbukik.

— Tanár úr, és akkor mi lesz, ha elkapom?

Igazságosnak érzed, hogy kirúgtat?

Nem. Két kérdést nem tudtam, de a harmadik majdnem eszembe jutott.

(Az Egyetemi Életről)

Felháborító — méltatlankodott Kovács — az egész anyagból csak ötven oldalt

tanultam meg, és pont abból rúgtak ki!

— Ha így halad, nem lesz magából semmi Profjacsek — mondta a professzor a vizsgán. — Nagy Sándor az ön korában már a fél világot meghódította.

— De Nagy Sándor tanító, Aristotelész volt, professzor úr...

— Flótorult már önnel, adjunktus úr, hogy úgy érezte, valaki állandóan figyel?

Igen.
— Milyen érzés volt?
— Nagyon kellemetlen.
— Akkor mi a fenének fiziroz egész zh írás alatt?

Kacsirek jelesre dolgozott ki egy nehéz matematika példát. A tanársejéd gyanakodva kértd:

Egyetül oldotta meg ezt az egyenletet?

Nem. két ismeretlenrel...

(Az Egyetemünk ből)